

KÄNSLAN AV TEGEL

ett gestaltungsförslag för
Uppsalas nya stadspark

I Uppsala finns det få parker som erbjuder fria aktiviteter. Behovet av att skapa en öppen park som möjliggör det har legat till grund för tankarna om utformningen av den nya stadsparken.

Eftersom Uppsala är en växande stad som bland annat expanderar i områdena norr och nordväst om parken blir dessa öppna ytor ett lugn som kommer att ligga mer och mer centralt i staden i takt med expansionen.

Fyrishov som ligger i parkområdet är Sveriges mest besökta arena och femte största resmål. Den nära kopplingen till anläggningen med camping, bad och inom- och utomhusaktivitet gör att parken kan komplettera genom att erbjuda de mer rekreativa aspekterna.

Ytorna i närhet till anläggningen är öppna gräsplaner och erbjuder en rofylld promenad utmed Fyrisån med planteringar med olika gräs.

Det gamla seminariet med tillhörande byggnader har tidigare haft en trädgård utformad för undervisning i botanik och biologi. För att knyta an till det historiska är den delen av parken gestaltad med kulturväxter som pioner och äppelträd.

En annan användning av byggnaderna gör dem mer offentliga. De mindre husen kan användas som handelsträdgård med försäljning av fröer och mindre plantor. Seminariet får caféverksamhet och utställningslokal i bottenplan.

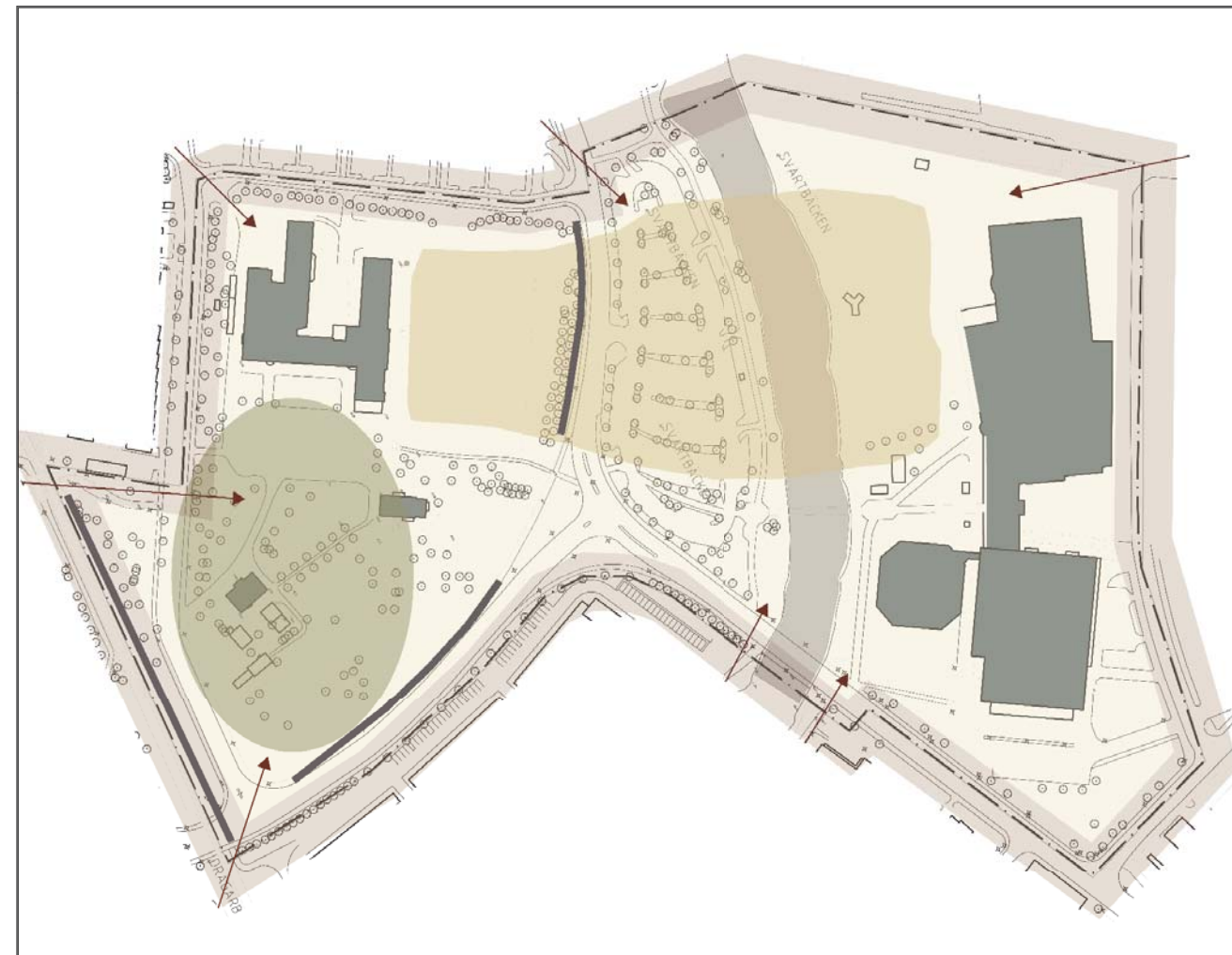
Området kring de äldre husen har fokus på rekreativa värden med blomsterprakt och doft.

KÄNSLAN AV TEGEL

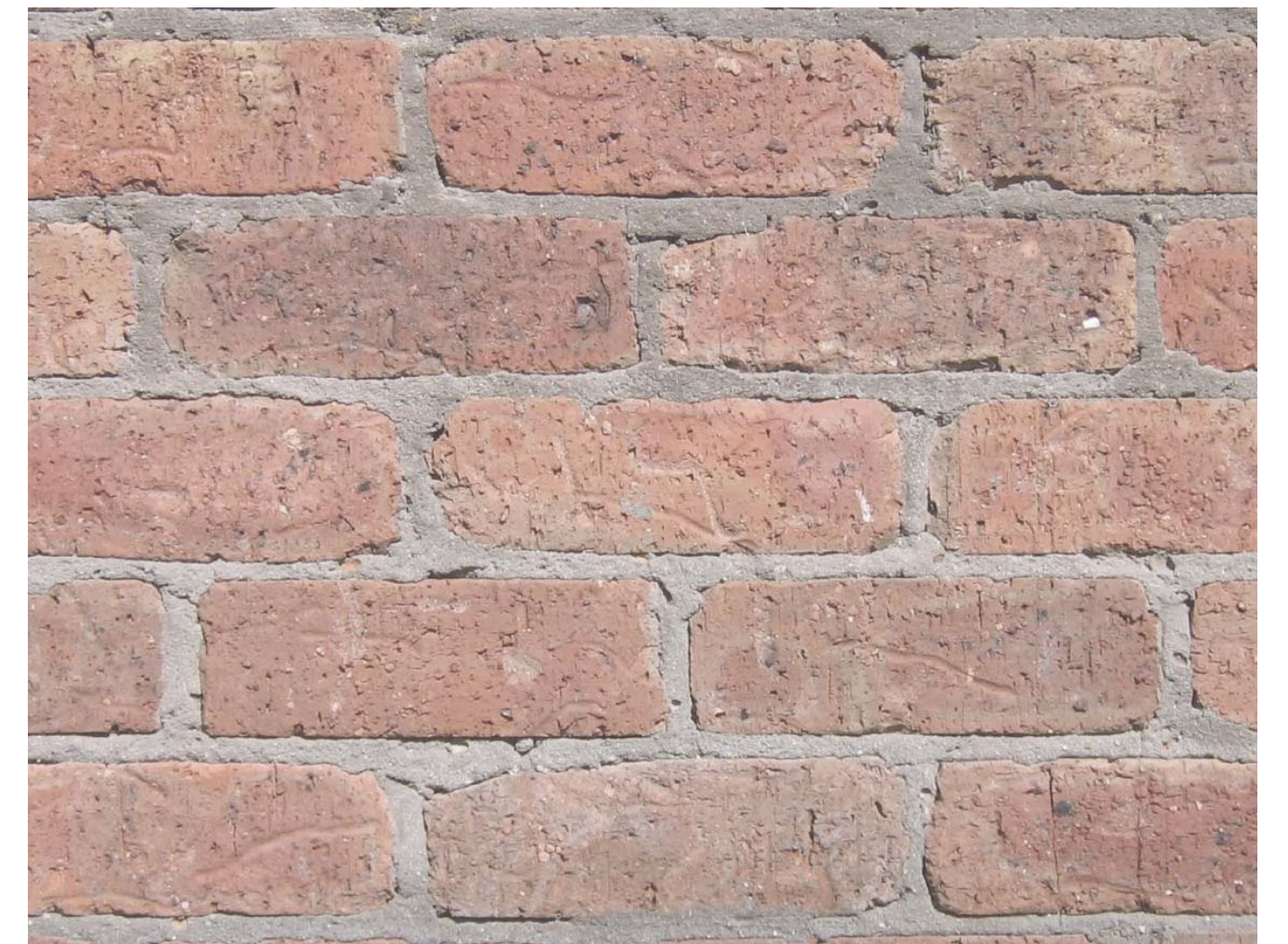
ANALYSSKISS

Området är utsatt för nordliga vindar och har en odefinierad gräns mot campingplatsen. Ytorna närmast husen känns halvoffentliga. Parkeringsplatsen delar av området i två delar. Tåg- och biltrafik påverkar upplevelsen visuellt och ljudmässigt. De stora öppna gräsyterna används knappt, ytan närmast Fyrishov är inhägnad och otillgänglig. Husen i närheten av seminariet har en fin odlingshistoria. Fyrishov är en mycket populär anläggning och lockar människor till platsen.

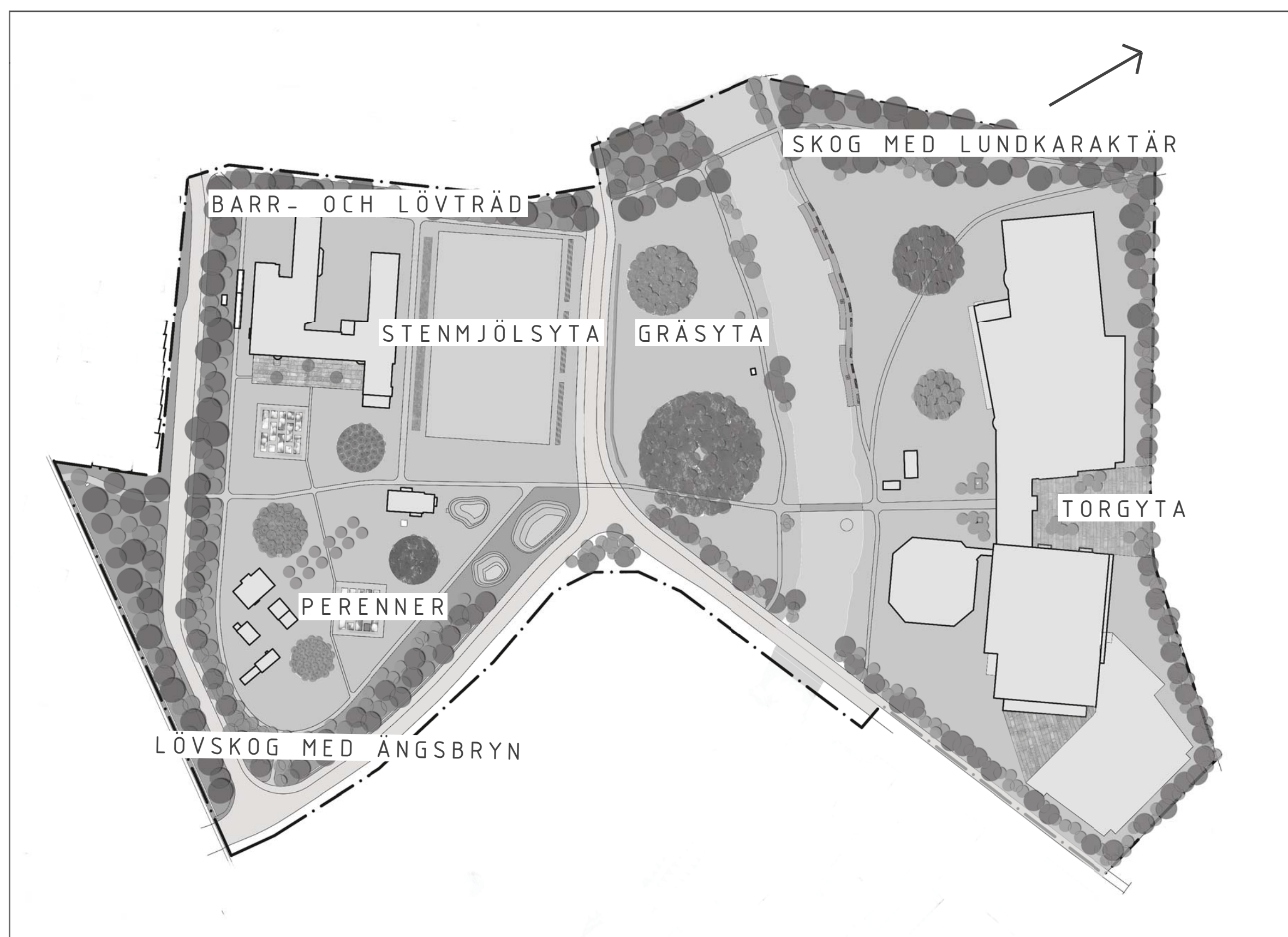
PROGRAMSKISS

Hela området omgärdas av en vegetationsvägg för att skapa en gräns mot omgivningen och tydliga entréer in i parken. Den slår även nordliga vindar. De öppna ytorna bevaras och används till aktiviteter. Trafikbuller reduceras genom murar mot vägen. Det historiska området kring seminariet får stora perennplanteringar och blommande träd och blir en rekreativ del. Eftersom staden hela tiden expanderar är parken relativt oprogrammerad för att bevara stora öppna ytor i ett centralt läge. Parkeringsplatsen blir en sammanlänkande del del av parken. Staketet vid Fyrishov tas bort för att skapa en lättillgänglig plats.

KONCEPTSKISS

Historiskt är platsen ett gammalt tegelbruksområde. Tillsammans med tanken om en oprogrammerad park har konceptet landat i upplevelsen av tegel. Upplevelsen formuleras i naturliga material, en trygg plats som är väl etablerad och upprepningar av element. Själva formen av en tegelsten syns i plan på perennplanteringarna. Upprepningarna finns i trädungarna.

GESTALTNING

Parken har en tydlig vegetationsram som skiftar i växtval. I området med lundkaraktär står hassel, björk, lönn och al och har en undervegetation av myskmadra, getrams och vitsippor. Känslan är en lummig skog med skir lövskugga om sommaren. Under våren och sommaren blommar undervegetationen i vitt. Rakt genom skogen skär en gång- och cykelväg.

Vid seminariet har trädvegetationen inslag av barr i form av lärk, tall och gran. Området är lite torrare än det med lundkaraktär och har en undervegetation av blåbärsris. Stenmjölsytan är stor som en fotbollsplan och kan användas till kubbspel, boule och tillfälliga utställningar. Sidan som vätter mot Fyrisvallsgatan har en läktare i lärkträ som solen värmer. Läktaren gör att stenmjölsytan även kan användas för framträdanden.

Gräsyterna är stora och öppna och har de återkommande träddungarna som övergripande element. Ytorna har lämnats öppna för att bevara den fria känslan i en central del av staden. Gräsmattorna kan användas till picknick, yoga, eller någon annan aktivitet.

Torgytan vid Fyrishov skapar en tydlig entré, den trekantiga ytan har ett soligt läge och fungerar som café-del i anslutning till byggnaden.

Perennplanteringarna vid seminariet står i rektangulära granitkärler och blomningen går i vitt och blått. Pioner, kinesiska riddarsporrar och silverax är några av karaktärsväxterna. Träddungarna i samma område är blommande, prydnadskörsbär, prakthäggmispel, syren och prydnadsaplar bildar täta blomstermoln under försommaren. Under hösten färgas de från grönt till gult, orange och rött. Alla dungar har en undervegetation för att skapa lättskötta ytor.

I lövskogen med ängsbryn står det bullerplank i tegel, dolda av vegetationen. Här står bokträd, björk och lönnar. Ängsbrynet som smyger sig in mot gräsyterna innehåller åkervädd, tidig prästkraze, rödven och stor blåklöcka.

KÄNSLAN AV TEGEL

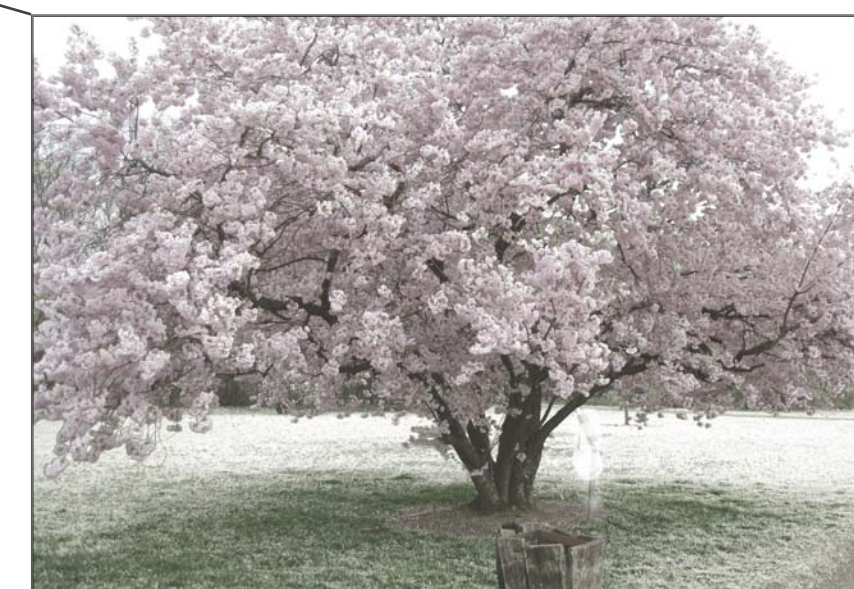
De stora gräsytorna används till picknick, att njuta av solen, och blir en grön paus i en stad som expanderar och blir tätare och tätare.

Stenmjölsytan fungerar fint som boulebana, fotbollsplan eller som yta för tillfälliga utställningar och framträdanden.

Seminariebyggnaden erbjuder en fantastisk solig plats som är utmärkt för caféverksamhet. Det gör dessutom ytan närmast byggnaden mer lättillgänglig.

Träddungarna blommar rikligt under försommaren. Detta är ett område att ströva i och njuta av blompark och doft.

MATERIAL

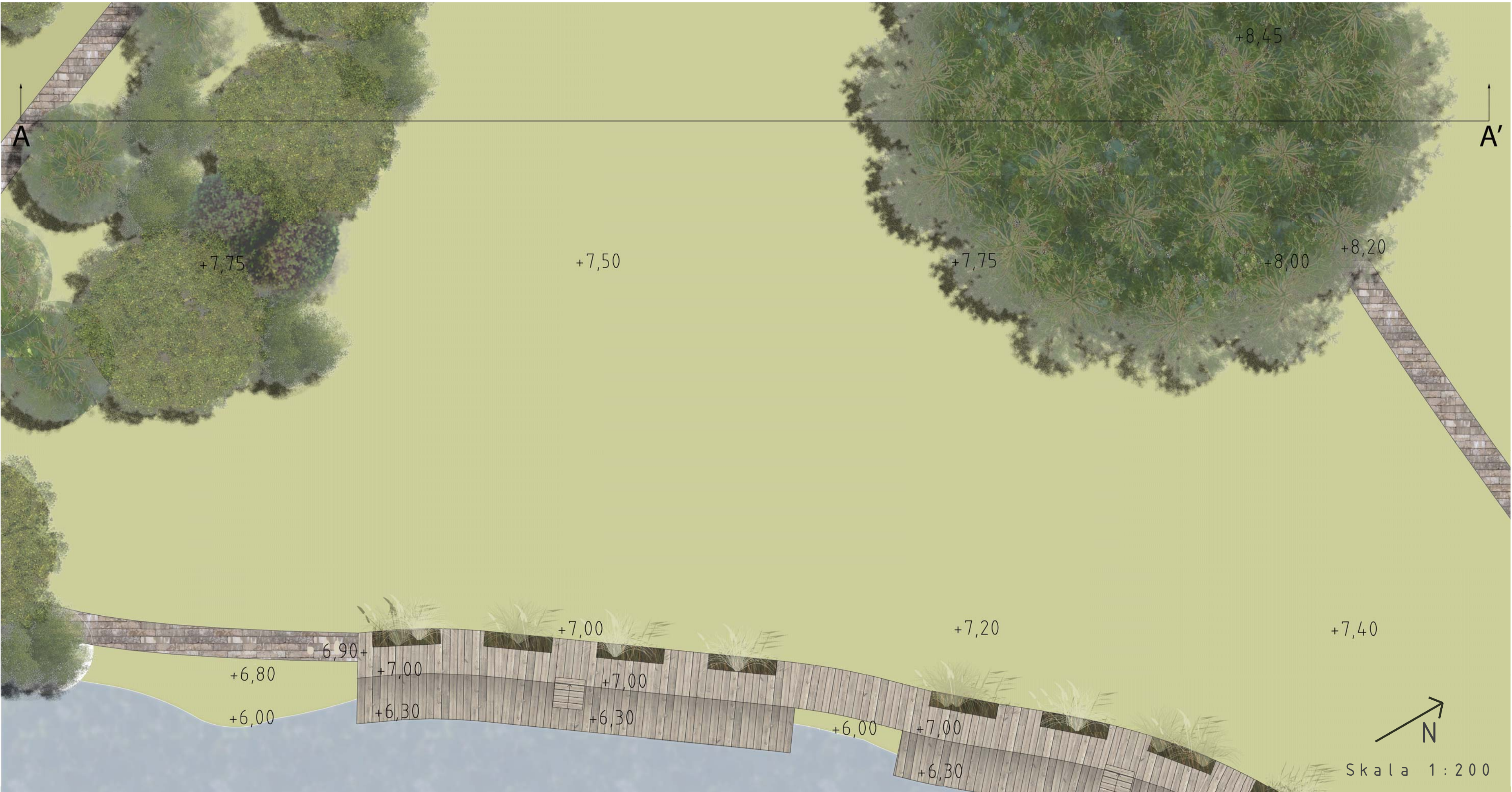
Parken har genomgående en vägg av träd som omger den. Det skapar en tydlig känsla av var parken börjar och slutar. Det fungerar också som tydliga entréer in i området. Under dungarna och den omgivande vegetationsramen finns en undervegetation som varierar från ängsblommor till skuggtåligare arter. Varje dunge har sin egen trädart.

Gångvägarna är belagda med marktegel förutom vid ån där gångvägen övergår i ett trädäck med utskjutande bryggor. Även de större torgytorna är belagda med marktegel. Den stora öppna ytan invid seminariet är en stenmjölsyta. Planteringslådorna för perenner är i ljusgrå granit.

Skala 1:1000

KÄNSLAN AV TEGEL

VEGETATIONEN

Vegetationen i utsnittet är ett skogsstråk, en stor dunge samt en av de öppna gräsyterna.

Skogen är gles de första åren för att så småningom växa ihop och bilda en lummig vägg där en gång- och cykelväg går rakt igenom.

De högre skikten består av lönnar, björkar och bok. Hägg och hassel, som inte blir lika höga, tar vid under trädkronorna. Undervegetationen består av myskmadra, jätterams och andra vitblommande örter.

Dungen med lönnträd planteras tätt för att skapa dungekänslan fort, men kommer behöva gallras för att kronorna ska kunna breda ut sig och skapa ett lövtak. Eftersom lönnar ger ganska tung skugga är undervegetationen skugg gröna och vinter gröna.

Gräsytan i mitten klipps för att hålla det kort och skapa en användbar yta.

Vid ån går ett långt trädäck med tre stora utskjutande bryggor. Utmed däckets finns planteringslådor i trä där gräs som molinia och miscanthus delar plats med blå irisar. Gräsen har fina vippor även under vintern. Perennernas planteringslådor underlättar skötseln.

VÄXTLISTA

Träd

Acer platanoides
Amelanchier lamarckii
Betula pedula
Corylus avellana
Prunus accolade
Prunus padus
Syringa vulgaris

skogslönn
prakthäggmispel
björk
hassel
prydnadskörbär
hägg
vitblommande syren

Perenner

Galium odoratum
Miscanthus sinensis
Molinia careulea Windspiel
Iris germanica
Pachysandra terminalis
Polygonatum biflorum
Vinca minor

myskmadra
japanskt gräs
jättetätel
trädgårdsiris
skugg gröna
amreikanskt jätterams
vinter gröna